

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 254

van **JO BROUNS**

datum: 4 december 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Mentaal welzijn jongeren - Ondersteuning

Het al dan niet openhouden van onze scholen en onderwijsinstellingen is reeds een tijdje een heikel debat, waar met veel zorg over gediscussieerd wordt en waar de minister tot nog toe steeds getracht heeft de scholen zo veilig en zo lang mogelijk open te houden. Voor jongeren is sociaal contact immers een zeer belangrijk aspect in hun opvoeding op de weg naar volwassenheid. Niet alleen weegt een lockdown zwaarder op hen door, het gebrek aan sociaal contact belemmert de manier waarop zij kunnen groeien en zichzelf leren plaatsen in onze maatschappij. De Vlaamse Jeugdraad (VJR) sprak met angst over een 'Generatie Lockdown.' Op maandag 9 november jl. trok een studente uit Thomas More Mechelen aan de alarmbel: "Vergeet ons niet en laat ons niet aan ons lot over. Wij hebben het ook moeilijk."

Jeugdpsychiaters Catherine De Groof en Lieve De Backer bevestigden op 10 november deze houding in een opvolgend opiniestuk. Jongeren hebben nood aan sociaal contact om hun identiteit vorm te geven. Tieners moeten zich kunnen loskoppelen van hun ouders in hun weg naar volwassenheid en zoeken daarom steun bij vrienden. Het is voor hen onmisbaar in de weg naar volwassenheid om minder op hun bekende thuissituatie te leren vertrouwen en op hun eigen benen te leren staan. Ze zoeken identificatie en weerspiegeling bij peers in de noodzakelijke stap naar volwassenheid.

Dit belangrijke aspect van opgroeien staat vandaag bijzonder onder druk. De onzekerheid die het afstandsonderwijs met zich meebrengt, werpt een schaduw over de sociale opvoeding van jongeren. Het is belangrijk in laagdrempelige hulp te voorzien, zonder dat we daarvoor meteen moeten kijken naar de gespecialiseerde hulp. Jongeren zijn immers ook zeer weerbaar en laagdrempelige, generalistische opvang kan vermijden dat psychische problemen verergeren. Zo heeft de minister voor de zomervakantie al onder andere de capaciteit van CLBCh@t fors uitgebreid en een richtinggevend kader geboden op het vlak van mentaal welbevinden in het draaiboek voor de heropstart van de lessen.

1. Graag een opsomming van de al genomen en momenteel ingeplande acties en projecten van de minister die dienen om het mentaal welzijn van leerlingen en studenten te ondersteunen.
2. Graag een oplijsting van het aantal keren dat reeds gebruik is gemaakt van deze hulplijnen en -projecten, zoals CLBch@t. Graag onderverdeeld per provincie.
3. Is er al een evaluatie van de maatregelen die de minister heeft genomen ter ondersteuning van het mentaal welzijn van leerlingen en studenten (CLBch@t,

toestemming om individuele leerlingen steeds op school uit te nodigen, inzet ondersteuners uit de ondersteuningsnetwerken, focus op mentaal welzijn in Klasse, steun vanuit de geestelijke gezondheidszorg,...)?

Zo niet, staat er dan een evaluatie van deze maatregelen gepland?

4. Heeft de minister reeds contacten gehad met de Vlaamse Scholierenkoepel (VSK) en de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's) met betrekking tot het thema mentaal welzijn in het huidige schooljaar?
5. Welke concrete actieplannen zijn voortgekomen uit het overleg met de Vlaamse Scholierenkoepel en de CLB's in het huidige schooljaar? Is de minister van plan actie te ondernemen op basis van deze voorstellen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 254 van 4 december 2020
van **JO BROUNS**

1+4-5. Ik verwijs naar het antwoord op schriftelijke vraag 584 van 3 juni 2020 over welke initiatieven er allemaal al zijn genomen ter ondersteuning van het [mentaal welbevinden bij scholieren](#).

Ik blijf op regelmatige basis overleg houden met de vertegenwoordigers van de scholieren en studenten. Ook met het Kinderrechtencommissariaat is er overleg en wordt onderzoek opgevolgd. Mijn contacten met onder andere de Vlaamse Scholierenkoepel (VSK) en met de Kinderrechtencommissaris bevestigden dat kinderen en jongeren zich tijdens deze coronaperiode vaker moe en eenzaam voelen en dat ze meer stress hebben. Ze missen hun vrienden, hobby's en familie. Corona is vooral ook zwaarder voor die kinderen en jongeren die geen tuin hebben, die in een voorziening of leefgroep wonen, of die thuis minder mogelijkheden hebben. Het is dan ook belangrijk dat we blijvend aandacht schenken aan het mentaal welbevinden van kinderen en jongeren. Via allerhande al bestaande initiatieven zoals Awel, WAT WAT, en de CLB@chat wordt daarop al ingezet.

Volgend op dit overleg blijf ik er op toezien dat het mogelijk blijft dat scholen zoveel als mogelijk en wanneer de coronacijfers het toelaten, maximaal open blijven. Ik streef er naar dat van zodra de situatie het toelaat alle scholen weer 100% fysiek onderwijs kunnen organiseren.

Aanvullend bij dit overleg en aansluitend op de vele signalen die ik van scholen, leerlingen en ouders krijg, zorgde ik voor bijkomende initiatieven ter ondersteuning van het mentaal welbevinden van scholieren en studenten.

- Voor de leerlingen met bijzondere onderwijsbehoeften werden er regelingen getroffen waardoor de ondersteuners uit de ondersteuningsnetwerken mee konden ingezet worden. Daarbij investeerde ik 30 miljoen euro in de zorgtijdgarantie, die de capaciteit van de ondersteuningsnetwerken verhoogt, en nog eens 23 miljoen euro in bijkomende leerlingondersteuning in het basisonderwijs.
- Ik zorgde voor bijkomende laptops voor die kinderen en jongeren die thuis over geen laptop beschikken. Ik blijf echter ook andere vormen van afstandsleren beklemtonen, waardoor de verbondenheid met de school kan behouden blijven.
- De Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB's) kunnen altijd worden ingeschakeld wanneer er signalen zijn dat het minder goed met een leerling. Daarnaast kunnen leerlingen en ouders ook terecht bij de clbch@t. Ik kende recent nog extra middelen toe aan de CLB-sector voor extra werkkrachten voor het contactonderzoek. Met deze middelen kan elk CLB gemiddeld vier extra voltijdse krachten in dienst nemen. Deze extra middelen komen bovenop de 1,3 miljoen euro die ik eerder al vrijmaakte voor de CLB's voor contactonderzoek.
- Via het onderwijstijdschrift Klasse worden continu praktijkvoorbeelden verspreid over de aandacht voor het mentaal welbevinden. Tevens werd er materiaal ter beschikking gesteld waarmee scholen aandacht konden besteden

aan hoe leerlingen zich voelden (<https://www.klasse.be/reeks/onderwijs-in-coronatijd/>).

- Ook was er het engagement van de pedagogische begeleidingsdiensten en de onderwijsinspectie om scholen met vragen te ondersteunen en desgewenst te coachen.
- Omdat rechtstreekse communicatie over corona naar kinderen en jongeren in het onderwijsbeleid nog ontbrak, hebben we een campagne op hun maat opgezet: "De gemaskerde scholieren".
- Studenten met vragen zullen in de toekomst terecht kunnen in steunpunten in zeven studentensteden. Daarnaast komt er ook een digitaal platform waar informatie te vinden zal zijn over mentale gezondheid.

2-3. Niet alle voorziene maatregelen worden geëvalueerd. Dat zou te veel mensen en middelen vragen, die nu beter kunnen worden ingezet voor de specifieke problemen aangaande corona. Met CLB's is er afgesproken dat ze goed monitoren welke opdrachten uit hun takenpakket ze niet of niet goed kunnen uitvoeren teneinde te kunnen evalueren en bij te sturen. De CLBch@t zat de voorbije jaren reeds in de lift. De coronacrisis bracht dit alles nog in een stroomversnelling. Tussen de aanvang van de coronacrisis op 10/3/2020 en 25/11/2020 werden 7.311 gesprekken gevoerd op de CLBch@t. De capaciteit werd opgetrokken van 150 naar 172 chatmedewerkers.